

Preeklampsi-Eklampsi İnsidansımız ve Mevsimlere Göre Dağılımı

Abdülaziz GÜL, Yalçın ŞİMŞEK
Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı-Van

ÖZET

PREEKLAMPSE-EKLAMPSE İNSİDANSIMIZ VE MEVSİMLERE GÖRE DAĞILIMI

Amaç: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniğindeki preeklampsi-eklampsi oranını belirlemek ve hastalığın mevsimlere göre dağılımını saptamak.

Yöntem: Dosya kayıtlarından retrospektif olarak 08.12.1994 - 15.12.1998 tarihleri arasında tüm hipertansif gebelerin kayıtları çıkarıldı. Kronik hipertansif gebeler ile gebeliğin geçici hipertansiyonu olan vakalar değerlendirme dışı tutuldu. Preeklampsi, superempoze preeklampsi ve eklampsi tanısı alan hastaların mevsimlere göre dağılımı yapıldı. Çalışma periyodu içinde; kliniğimizde yatan hasta ve doğum sayıları, ayaktan bakılan hasta sayısı ile preeklampsi-eklampsi olguları karşılaştırıldı.

Bulgular: Çalışma periyodu içinde preeklampsi, superempoze preeklampsi ve eklampsi tanısı alan toplam 112 hastamız olup, bu hastaların 28 (%25)'inin hafif preeklampsi, 28 (%25)'inin ağır preeklampsi, 26 (%23.2)'sının superempoze preeklampsi, 30 (%26.8)'unun eklampsi olduğu tespit edildi. Yatan hastalarımızın %3.84'ünü, doğumların %7.48'ünü preeklampsi-eklampsi olguların oluşturduğu saptandı. Preeklampsi-eklampsi olguların mevsimlere göre dağılımının; %28.6 ilkbahar, %20.6 yaz, %25.0 sonbahar ve %25.9 kış şeklinde olduğu belirlendi.

Sonuç: Tüm doğumlar içinde preeklampsi-eklampsi oranımız %7.48 olarak saptandı. Oranımızın literatürle uyumlu olduğu görüldü. İnsidansın mevsimlerle bir ilişki göstermediği tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Gebeliğin indüklediği hipertansif hastalık, İnsidans, Mevsimler.

SUMMARY

THE INCIDENCE OF PREECLAMPSIA-ECLAMPSIA IN OUR CLINIC AND ITS RELATION ACCORDING TO SEASONAL DISTRIBUTION

Objective: To detect the rate of preeclampsia-eclampsia cases in Yüzüncü Yıl University school of medicine, department of Obstetric and Gynecology and its relation with seasons.

Material and Methods: All registered hypertensive pregnant inpatients were examined retrospectively between 8.12.1994 and 15.12.1998. The pregnant with chronic hypertension and pregnancy induced transient hypertension were excluded. The incidence of pregnant diagnosed as preeclampsia, superimposed preeclampsia and eclampsia is distributed according to relation with seasons. During this study period, the incidence of preeclampsia-eclampsia was compared with total number of inpatients and deliveries in our clinic and total number of outpatients admitted to our obstetric and gynecology polyclinic.

Results: During the study period, the total number of pregnant inpatients diagnosed as preeclampsia, superimposed preeclampsia and eclampsia were 112, and number of patients with mild preeclampsia, severe preeclampsia, superimposed preeclampsia and eclampsia was 28 (25%), 28 (25%), 26 (23.2%), and 30 (26.8%) respectively. The rate of preeclampsia-eclampsia cases in inpatients and delivery groups was 3.84% and, 7.48% respectively. The distribution of incidence of preeclampsia-eclampsia depending on seasons was detected as follows; 28.6% in spring, 20.6% in summer, 25.0% in autumn, 25.9% in winter.

Conclusion: The rate of preeclampsia-eclampsia inpatients among all deliveries in our clinic was found as 7.48%. This rate is similar to the rate in literature. No relation was detected between preeclampsia-eclampsia and seasons.

Key Words: Pregnancy induced hypertension, Incidence, Seasons.

Gebeliğin indüklediği hipertansif hastalıklar perinatolojinin önemli konularından birisidir. Tedavideki birçok ilerlemeye rağmen maternal-fetal morbidite ve mortalitede hala önemli bir yer tut-

maktadır. Preeklampsi ve eklampsi özellikle gelişmekte olan ülkeler olmak üzere birçok toplumun önemli bir halk sağlığı problemidir. Yirminci gebelik haftasından sonra ortaya çıkan hipertansiyon, ödem ve proteinüri üçlüsünün bir arada olduğu duruma preeklampsi, olaya konvulziyonlar da eklendikçe eklampsi adı verilmektedir.

Preeklampsi-eklampsi sıklığı toplumlar arasında farklılık göstermektedir. Örneğin, nulliplarlarda preeklampsi insidansı beyaz kadınlarda %18 iken İspanyol asıllı kadınlarda %20 ve zenci kadınlarda da %22 olarak bulunmuştur (1). Yine eklampsi sıklığının yaklaşık 2000 doğumda 1 olduğu gösterilmiştir (1). Ülkemizde preeklampsi sıklığı henüz net olarak ortaya konamamış olmakla beraber Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi kadın hastalıkları ve doğum kliniği hasta popülasyonunda %7.18 oranında olduğu tespit edilmiştir (2).

Preeklampsi-eklampsinin etyopatogenezi hala tam olarak ortaya konamamış olmakla birlikte birçok teori ortaya sürülmüştür. Bu teorilerden birisi de çevresel faktörlere dayandırılmıştır (1).

Yüzüncü yıl üniversitesi tıp fakültesi kadın hastalıkları ve doğum kliniğindeki preeklampsi-eklampsi oranını ve hastalığın mevsimlerle olan ilişkisini saptamak amacıyla bu çalışma planlandı.

MATERYAL VE METOD

Çalışma için; 08.12.1994 - 15.12.1998 tarihleri arasında kliniğimizde yatan hastalara ait tüm kayıtlar gözden geçirilerek hasta dosyaları çıkarıldı. Standart bir çalışma formu hazırlanarak hastalara ait veriler kaydedildi.

Hastaların tanısında; anamnez, fizik ve pelvik muayene ile laboratuvar bulgularından yararlanıldı. Hipertansif gebeler klinik ve laboratuvar bulguları ışığında; eklampsi, preeklampsi, superempoze preeklampsi, kronik hipertansiyon, gebeliğin geçici hipertansiyonu olmak üzere beş gruba ayrıldı.

Hipertansiyon ile beraber ödemi ve proteinürisi olan hastalar preeklampsi olarak kabul edildi. Bu bulgulara ek olarak konvulziyonun varlığı eklampsi olarak kabul edildi. Preeklampsi tanısı alan hastalar standart olarak ağır veya hafif kategorisine

ayrıldı. Superempoze preeklampsi tanısı ise, bilinen tanı kriterlerinin ışığında kondu. Kronik hipertansiyonlu veya gebeliğin geçici hipertansiyonu tanısı almış olan hastalar değerlendirme dışı tutuldu.

Preeklampsi, superempoze preeklampsi ve eklampsi, tanısı alan hastaların mevsimlere göre dağılımı yapıldı. Çalışma periyodu içinde; kliniğimizde ayaktan bakılan hasta, yatan hasta ve doğum sayısı ile preeklampsi-eklampsi olguları karşılaştırıldı.

BULGULAR

Kliniğimiz yeni kurulmuş bir klinik olup ilk preeklampsi hastamızın 08.12.1994 tarihinde yatırılmış olduğu saptandı. Çalışma periyodu içinde preeklampsi, superempoze preeklampsi ve eklampsi, tanısı alan toplam 112 hastamız olup hastaların tanılarına göre dağılımı Tablo 1'de gösterilmiştir.

Çalışma periyodu içinde polikliniğimizde ayaktan tedavi edilen hasta sayısı 23576, kliniğimizde yatan hasta sayısı 2916, doğum sayısı ise 1496 olarak saptandı. Yatan hastaların %3.84'ü ile doğumların %7.48'inin preeklampsi-eklampsi olduğu tespit edildi. Tablo 2'de preeklampsi-eklampsi hastalarımızın aylar ve mevsimlere göre dağılımı görülmektedir.

Tablo 1. Gebeliğin İndüklediği Hipertansiyon Olgularımızın Tanıya Göre Dağılımı

Tanı	N	%
Hafif Preeklampsi	28	25.0
Superempoze Preeklampsi	26	23.2
Ağır Preeklampsi	28	25.0
Eklampsi	30	26.8

Tablo 2. Preeklampsi-eklampsi Hastalarımızın Aylara ve Mevsimlere Göre Dağılımı

Aylar	n	%	Mevsimler	n	%
Aralık	11	9.8	Kış	29	25.9
Ocak	10	8.9			
Şubat	8	7.1			
Mart	11	9.8	İlkbahar	32	28.6
Nisan	4	3.6			
Mayıs	17	15.2			
Haziran	7	6.3	Yaz	23	20.6
Temmuz	9	8.0			
Ağustos	7	6.3			
Eylül	7	6.3	Sonbahar	28	25.0
Ekim	11	9.8			
Kasım	10	8.9			

TARTIŞMA

Gebeliğin yirminci haftasından itibaren ortaya çıkan, hipertansiyon ile birlikte ödem ve proteinürinin görülmesine gebeliğin indüklediği hipertansif hastalık adı verilmektedir. Bu hastalık grubu içinde preeklampsi, superempoze preeklampsi ve eklampsi bulunmaktadır.

Gebeliğin indüklediği hipertansif hastalıkların oranı ırk ve yaşanan coğrafyaya göre değişiklik göstermektedir. İnsidansın genel olarak %5 civarında olduğu ifade edilmektedir (1). Preeklampsi-eklampsi oranımız %7.48 olup literatür ile uyumludur. Ülkemizde preeklampsi-eklampsi oranı net olarak bilinmemekle birlikte yapılan diğer çalışmalarda da literatür ile uyumlu oranlar bildirilmiştir (2).

Preeklampsi-eklampsi etyopatogenezinde ileri sürülen çevresel faktörlerden birisi olan mevsimler üzerinde bazı araştırmalar yapılmıştır (3-5). Bu çalışmalardan birisinde yağmurlu mevsimde eklampsi riskinin arttığı ifade edilmiştir (3). Neela ve arkadaşları nem oranında artış ve hava sıcaklığında düşüş ile eklampsi oranının arttığını; ayrıca eklampsi-den dolayı ölü doğum oranının da relatif nem oranı ile korelasyon gösterdiğini bildirmiştir (4). Bu iki makalenin aksine eklampsinin kuru mevsimlerde daha sık görüldüğü de bildirilmiştir (5). Çalışmamızda preeklampsi-eklampsi vakalarımızın mevsimlere göre dağılım oranları arasında anlamlı bir

farklılık tespit edilemedi. Vakalarımızın % 28.6'sı ilkbahar, %20.6'ı yaz, %25.0'ı sonbaharda, %25.9'u da kış mevsiminde görülmüş olup oranlar arasında bir farkın olmadığı tespit edildi.

SONUÇ

Sonuç olarak farklı bir iklim ve coğrafyaya sahip olan bölgemizde gebeliğin indüklediği hipertansif hastalık oranının literatürde belirtilenden farklı olmadığı görüldü. Literatürde, mevsimlerle insidans arasında kurulan ilişki çalışmamızda görülmemekle birlikte ilkbaharda insidansın biraz daha yüksek olduğunu düşünmekteyiz.

KAYNAKLAR

1. Cunningham FG, Mac Donald PC, Leveno KJ, Gant NF, Gilstrap LF: Williams Obstetrics 19th edition. Chapter 36: Hypertensive Disorders in Pregnancy; Appleton & Lange, 1994; 763-817.
2. Göl K, Nas T, Barlas N, Gözüakça C, Yıldız A, Yıldırım M: Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Kliniğinde doğum yapan preeklampşik olguların değerlendirilmesi. T Klin Jineköl Obstet 1994;229-32.
3. Obed SA, Wilson JB, Elkins TE: Eclampsia: 134 consecutive cases. Int J Gynaecol Obstet, 1994; 45: 97-103.
4. Neela J, Raman L: Seasonal trends in the occurrence of eclampsia. Natl Med India J 1993; 6: 17-8.
5. Onyangunga OA, Kamba B, Mputu L: Epidemiological study of eclampsia at Mont Amba (Zaire) University Hospitals. A propos of 28 case reports from 1981 to 1982. Rev Fr Gynecol Obstet. 1986; 81: 95-9.